

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering - distans **Poäng:** 3,0 hp

Kurskod: FÖ149G

Delkurs: Tentamen, 3,0 hp

Datum: 240822

Skrivtid: 14:15 – 17:30

Ansvarig lärare: Anders Johansson

Berörda lärare: Anders Johansson

Hjälpmedel Miniräknare.

Anvisningar

- Skriv namn och personnummer i början av det dokument du lämnar in.
- Ta nytt blad för varje fråga
- För att erhålla poäng måste beräkningarna redovisas
- Använd inte röd penna
- Numrera lösbladen löpande
- Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta

Poänggränser

Maxpoäng: 20
Väl godkänd: 15 - 20
Godkänd: 10 - 14,5
Underkänd: 0 - 9,5

Fråga 1

(3 poäng)

Ekonomistyrning brukar ofta delas in i två grundläggande logiker, den finansiella logiken och den icke-finansiella logiken. Förklara kortfattat skillnaden mellan dessa båda logiker. Ge också exempel på ett nyckeltal som hör till respektive logik.

Fråga 2

(3 poäng)

Definiera hävstångsformeln och dess olika delar samt beskriv hur den ska kunna användas för att visa hur ägarnas avkastning kan öka. Beskriv också då vilka risker som kan uppkomma.

Fråga 3

(3 poäng)

Ett företag har en budgeterad räntabilitet på eget kapital om 15 %. Man budgeterar för en räntabilitet på totalt kapital om 9 % samt en skuldränta om 4 %.

- a) Vilken skuldsättningsgrad har företaget räknat med i sin budget? (2 poäng)
- b) Hur stort är det budgeterade lånade kapitalet om det egna kapitalet beräknats till 1,8 miljoner kronor? (1 poäng)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 4

(9 poäng)

Per Persson drabbades av arbetslöshet, men funderar på att starta eget. Han vet att han är duktig på att måla och funderar på att öppna en presentbutik med bl. a. egenhändigt målade dalahästar samt träslevar och skärbrädor av trä. Han har redan fått kontakt med intresserade företag som tänker köpa in presenter till sina kunder och anställda.

Per kan själv satsa 110 000 kronor i rörelsen.

Han har blivit lovad ett lån i banken på 210 000 kr till en ränta på 5 %. Amortering skall ske med 70 000 kr i slutet av varje år med början år 1.

Per tänker betala alla löpande räkningar kontant för att slippa dra på sig fler skulder. All försäljning kommer att ske kontant.

Han kan få en lämplig lokal i centrum. Den kostar 200 000 kr i inköp; avskrivningstid 20 år.

I övrigt räknar Per med att följande ska hända under det första året:

• Kontantinköp av omålade dalahästar och träartiklar	240 000 kr
• Vid årets slut finns ett osålt lager kvar av ovanstående	20 000 kr
• Kontantinköp av färg med tillbehör	50 000 kr
• Lokal: avgift och driftskostnader	100 000 kr
• Övriga kostnader	40 000 kr
• Försäljning av presentartiklar	580 000 kr

- Upprätta en resultatbudget för det första verksamhetsåret. (3 poäng)
- Upprätta en likviditetsbudget för det första verksamhetsåret. (3 poäng)
- Upprätta en balansbudget per den 31/12 det första verksamhetsåret. (2 poäng)
- Vilka råd skulle du vilja ge Per när du beaktar resultat- och likviditetsbudgeten inför det andra verksamhetsåret? (1 poäng)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 5

(2 poäng)

Vid budgetering är det vanligt att använda den iterativa budgeteringsmetoden. Denna metod är en blandning av två andra förekommande budgeteringsmetoder. Namnge och beskriv kortfattat dessa två andra metoder. Samt för- och nackdelar med respektive metod.

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totala tillgångar}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Residualresultat = Resultat efter finansiella intäkter – (kapital * kalkylränta)

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$